

Til Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg

Debatindlæg

Stikord: Global opvarmning. Pandemier. Ødelæggelse af landbrugsjord. Statsstøtte til husdyrfabrikker.

Venlig hilsen

Kirsten Olrik

biolog, cand.scient, ph.d.

Stop nu op, Fødevareminister Mogens Jensen!

I Politiken (6.5.) benægter Miljø- og Fødevareminister Mogens Jensen i en replik mod Kjeld Hansens advarsler (29.4), at der skulle være risiko for, at de meget store danske svine- og kyllingefabrikker kan blive arnested for en pandemi.

Den pandemi, vi er i lige nu, viser, at der meget hurtigt kan ske så store forandringer, som vi aldrig hidtil har oplevet på Jorden. Det hænger sammen med den globale opvarmning. For hver grad opvarmning, forøges hastigheden af kemiske og biologiske processer med en faktor 10. Dvs., alle biologiske processer går nu *mindst* 10 gange hurtigere, end de tidligere gjorde, også mutationer og udbredelse af sygdomme.

Vi har nået en grænse, hvor vi er nødt til at stoppe op og tænke anderledes. Det gælder indenfor alle sektorer. Vi har i år set en hidtil uset ødelæggelse af landbrugsjord, både den højtliggende og den lavtliggende, der skyldes skadelig og forkert drift i sammenhæng med ekstremt vejr (jfr. Kommentar i Information 30. Marts). Det moderne landbrug med de store maskiner og husdyrfabrikker, der kun dyrker husdyrfoder, er p.t i gang med at ødelægge det åbne land. Den eneste vej frem for landbruget er at benytte nye teknikker til at finde tilbage til bæredygtige metoder og mindre enheder.

Kære minister. Vi har stadig chancen for at skifte spor. Hvis vi skal overleve som land, er vi nødt til at tænke på tværs af både fag og politiske interesseområder. Det gælder såvel klima, bysamfund, industri, landbrug, luftforurening som naturgenoprettelse og biodiversitet. De moderne landbrugsfabrikker er allerede blevet umoderne. Hvis vi måler det i CO₂-udslip, står landbrug og fiskeri p.t for 33%. De bidrager med skader på klima, landskab, biodiversitet, dyrevelfærd samt sundheden for alle dem, der bor i nærheden af de store husdyrfabrikker. Det er helt urimeligt, at fortsætte udbygning af den form for landbrugsindustri, der kun gavner ejerne økonomisk - *og tilmed gøre det for skatteborgernes penge!*

Under den borgerlige regering vedtog Folketinget i Lov nr. 204 af 28/2-2017, med Socialdemokratiets stemmer, at fratage kommunerne muligheden for at afslå ansøgninger om

markante udvidelser af husdyrbrug af hensyn til naboer, natur og turisme. I har hermed frataget kommunerne muligheden for at styrke de folkevalgtes rettigheder i de lokalområder, hvor industrilandbruget skader både natur og menneskers sundhed.

I 2000 var der 198 svinefabrikker i Danmark med 5.000 svin og derover. Ifølge Danmarks Statistik var det antal i 2018 vokset til 940. Med en ny støtteordning på 86 mio. kr. til nye svinestalde her i maj oveni en støtteordning på 170 mio. kr. til flere kvæg- og svinestalde, øges årsproduktionen af svin i Danmark fra 32 mio. til 50 mio. Prisen for denne udvikling af monokulturer er uoverskuelig på længere sigt for både mennesker og natur.

Er det virkelig den slags landbrug, Socialdemokraterne mener, at Danmark skal satse på – og som skatteydernes penge skal gå til?

Stikord: Global opvarmning. Pandemier. Ødelæggelse af landbrugsjord. Statsstøtte til husdyrfabrikker.